

Lesson 13

Nabi Nu: Sabab pasensiya Tuhanin duk mulka'nen

Panagna'an 6

Assalamu alaikum me' bagayku mapakalehin. Tiya' ku katakdilan we' Tuhanin magaka-aka si ka'am. Iye Tuhan po'on kasanyanganin. Kabaya'annen, we' kēmon me' a'ahin tasabutde duk maglilla' nuhut lān bakas minemesnen, supaya a'ahin makajari kinimatan bentel we' ne duk supaya siye sinakup dem kasanyanganne te'edin salama-lama. Sinna kami we' makajari kami magpakale balik si ka'am ellew inin programabi inēnan “*Lānin duk a'ahin manjari bentel si matahan Tuhan*”.

Si pagayate amban dem Kitabin, takitete ne we' tagna' pinapanjari dunyahin we' Tuhanin kēmon **hāp** hadja. Saguwa' pag langgalan papu'ten bi Apu' Adam panganda'akan Tuhanin, **mala'atin** pa'asek si dunya sabab iye duk palatag si kēmon manusiya'. Bugtu', “bang beytu panaki ga'i du padeheng sakihin si a'a tagna' masakihin!” Si lesson dehelluhin ta'ayate sabab duwe tubu'an Apu' Adam, tubu'an si Kabil duk tubu'an si Set. Me' tubu'an si Kabilin **ga'i kahagad si Tuhan**. Saguwa' me' tubu'an si Setin sinduwehin **kahagad si Lapal Tuhanin**; duk pegge' kahagad siye, inampun siye we' Tuhanin. Dembuwa' me' tubu' si Set, inēnan si Idris. Bisan me' a'a me'ekkahin masa si Idris nuhut Seyitanin duk hinanganden la'at, si Idris nuhut Tuhanin duk sutsi iye.

Ellew inin ngaya kite bi sabab lella seddili magtuhut duk Tuhanin masa kala'at duk “kabingkok” miya'an. Lella inin **Nabi Nu**, ampu si Idris tu'ut. Bakas takalete ne we' masa awwalley, layun me' a'ahin tu'u si dunya. Kata'uhanbi ke bang sine a'a bahi' manamalan dem dunyahin? Metusela, iye anak si Enok. Ellum iye taman umulnen 969 tahun. Metusela sama si Lamek, duk si Lamek sama Nabi Nu. Lamek inin, sama Nabi Nu, duma'in iye Lamek tubu' si Kabil bakas takalete dehelluhin. Nabi Nu, kasempū' pangkatnen ne amban Apu' Adam. Pag lime hatus tahun ne umul Nabi Nuhin, niya' anakne inēnan si Sem, si Ham duk si Japet.

Importante si kite bi magistadi sabab Nabi Nu, pegge' masa Nabi Nu miya'an arak sali' duk kuwe'itu inin. Masa Nabi Nu penno' dunyahin we' duse. Pa'in Kitabin we' “*lumandu' ne te'ed duse me' manusiya' si dunyahin duk luwal hadja tapikilden maghinangan mala'atin.*” (Panagna'an 6:5) Penno' atey me' tubu' Apu' Adamin we' pikilan mala'atin, pagnapsuhin,

pagakkalin, pagba'isin, pagsisilin, paglidjalin, pag'abbuhin, pagsasa'in, pagbono'in, pagjinahin, pagtangkewin, pagpapateyin, duk pagkadupanganin (kuwe' tina'at si Markus 7:21,22). Pinaka'atan we' a'ahin dunya bakas pinapanjari we' Tuhan para si siyehin. Ekka siye magāgama, saguwa' pagāgamahanden pagpakitede hadja si a'a. Ine-ine kesinnahande, iye tuhande te'edin, duk duseden sigi-sigi nga'ekka!

Pakale ka'am bang ine pina'in dem Kitabin, dem Tawrat, jūd Panagna'an, kapitulu ennem:

(Panagna'an 6) ³ *Missā Tuhanin pa'inne, “Niyawakun ga'i ne teteg si manusiya' salama-lama. Matey du siye. Tinagna'an ma'in umul manusiya'in da hatu du duk duwempu' tahun.”* ⁵ *Takite Tuhanin we' lumandu' ne te'ed duse me' manusiya' si dunyahin duk luwal hadja tapikilden maghinangan mala'atin.* ⁶ *Magsusun Tuhanin we' tapapanjarine manusiya'in tu'u si dunya duk dukka ateynen sabab miya'an.* ⁷ *Manjari pa'inne, “Pagmulaku kēmon ma'ellum bakas pinapanjarikun, duma'in hadja manusiya' saguwa' sampay me' kahayep-hayepanin, me' mapalele diyata' bulakin, duk kēmon manuk-manukin. Magsusun ku te'ed bang we'ey siye tapapanjariku.”*

Manjari, kitete we' iye te'ed niat Tuhanin pagmulane me' tubu' Apu' Adamin amban dem babew dunya inin sabab la'atden. Saguwa' kitete isab we' ma'ase' Tuhanin. Tapikilne we' pasensiyahanne dahu' me' a'ahin dem 120 tahun **kaw pe siye magsusun duk lebbahande duseden** supaya siye ga'i magmula. Saguwa' bang ta'abut ne ganta'anne miya'an hukum Tuhanin ne kēmon mangga'i mangatu magsusun duk ngalebbahan duseden duk neyima' lānne mabentelin.

Niya' makajari ayate sabab addat Tuhanin sabab ganta'anne 120 tahun. Inin ne: **pasensiya te'ed Tuhanin, saguwa' niya' ganta'an pasensiyanen!** Missā Tuhanin si a'ahin duk pa'asigne siye, kaw du pa'in siye magsusun duk lebbahande duseden, saguwa' ga'i iye masensiya salama-lama. Hangkan masa Nabi Nu pa'in Tuhanin, *“Niyawakun ga'i ne teteg si manusiya' salama-lama. Matey du siye. Tinagna'an ma'in umul manusiya'in da hatu du duk duwempu' tahun.”* Kitete we' mabaya' dahu' Tuhanin masensiya si me' a'a madusehanin, ubus maki siye hukumne bang ga'i siye ngatu magsusun duk ngalebbahan duseden. Si inin makajari takitete duwe addat Tuhanin: **pasensiyanen duk mulka'nen.** Hāp Tuhanin duk pesensiya te'ed; saguwa' bentel isab iye duk nga'astel te'ed iye!

Niya' **mekepikilne** we' Tuhanin ngagad-ngagad hadja duk kakakal, pa'inde we' mura iye astel duk sinna iye mogpog duk peddi'an a'ahin. Duma'in Tuhanin sa miya'an. **Niya' isab mekepikilne** we' Tuhanin ga'i du te'ed astel duk ampunne hadja duse a'ahin duk keyipatanne. Luwal

iyé kata'uhanden duk pina'inden, “Hāp Tuhanin! Hāp Tuhanin!” Saguwa' duma'in isab Tuhanin sa miya'an.

Inakahan kite dem Kitab sabab mabennalin bang sa'ingge Tuhanin. Hāp Tuhanin duk bentel! Ta'u iye masensiya duk astel. Sabab hāpnen duk ase'nen hangkan pasensiyahanne me' madusehanin, saguwa' sabab bentelnen duk sutsinen hangkan isab iye ngamā si me' duseden. Tuhanin Manimbulin duk Mangahukumin. Ekka te'ed sinulat we' me' kanabihanin sabab **pasensiya duk mulka' Tuhanin**. Pakale ka'am si me' sinulatde sinduwehin.

Pa'in Kitabin:

“Da'a te'ed kayipatanun bi da bayu' inin we' bang Tuhan du da ellewin kuwe' da ngibu tahun duk da ngibu tahunin kuwe' da ellew du. Sali'-sali' du si iye da ellewin duk da ngibu tahunin. Kannal me' a'a sinduwehin we' lomboy Tuhanin duk ga'i du tumananne sanggupunen. Saguwa' hangkan ga' pe tumananne pegge' asal **agad-agadne** kaw du pagsusunanbi dusebin. **Pegge' ga'i iye baya' we' niya' bisan dambuwa' ilegga** saguwa' kabaya'annen we' kēmon pagsusunande duk lebbahande duseden. **Saguwa' asal pitu du ellew Tuhanin**. Keddut iyan papitunen, kuwe' katekka a'a panangkewin.” (2 Petros 3:8-10) “**Tuhanin hep mangahukum** me' a'anen. Asal makatalew-talew te'ed bang kite legga Tuhan ma'ellumin.....Hangkan pahatul-hatul ka'am. Pakalehun bi te'ed lapal Tuhanin duk da'a sagga'un bi.....pegge' Tuhanten bi ngalegga kuwe' ebbut hadje!” (Hibrani 10:30,31; 12:25,29)

Si Kitab Jabur batsate: “**Tuhanin, hukum bentel, pakitehanne mulka'nen** ellew-ellew [si me' madusehanin] mangga'i mangatu mangaganti'an addatnen.” (Jabur 7:11,12)

Dem Kitab Injil sinulat sa inin:

“**Tuhanin** la'i si surga' duk pakitehanne we' **astel te'ed** iye si me' mangga'i matalaw si iyehin duk si me' maghinangan mala'atin. Sabab hinangande mala'atin, sagga'de me' a'a sinduwehin supaya ga'i kata'uhande **tolo' mabennal** sabab Tuhanin..... Kata'uhante we' patut Tuhanin ngalegga me' a'a maghinangan me' mala'at miya'an. Kannalbi we' ga'i ka'am legga Tuhanin?.....Sewukat ne Tuhanin ma'ase' si ka'am, duk kuwe' **ga'i hadja hinangne** ine dusebin, duk **ga'i ka'am magtawus leggane**, hatu kannalbi we' ga'i iye subey asipbi. Ga'i ke tahātibi we' hangkan Tuhanin ma'ase' si ka'am, pegge' kaw du pagsusunanbi dusebin duk pinda ne ateybin? Saguwa' tuwas kōkbin, ga'i baya' lebbahanbi dusebin. Hangkan hep pasōng pangalegga ka'amin bang ta'abut ne **ellew pamakite Tuhan astelne** si me' duse manusiya'in duk pamakitene

hukumanne mabentelin. Pegge' tumbasan Tuhanin du me' manusiya'in dangan-dangan matalep si hinangden.” (Roma 1:18;2:2-6)

Bang astel Tuhanin, duma'in kuwe' astel a'ahin. Makajari we' a'ahin astel manamal, saguwa' astelnen tahala' magimut-imut ubus bu hatu takeyipatne ne bang ine ke'astelannen tagna'. Saguwa' astel Tuhanin duma'in sa miya'an! Ga'i du ngakulang astel Tuhanin bisan tiggel. Tuhanin hukum mabentelin duk ga'i iye lipat! **Astelnen duma'in ngakulang** si me' mangga'i mangatu magsusun duk ngalebbahan dusenen; bisan pe miya'an **pesōng pe astelnen**. Inin bakas tabatsate ensini' amban dem Kitabin: *“Tuwas kōkbin, ga'i baya' lebbahanbi dusebin. Hangkan hep pasōng pangalegga ka'amin bang ta'abut ne ellew pamakite Tuhan astelnen.”*

Me' a'a masa Nabi Nuley magtambak mulka' Tuhan si siyehin! Saguwa' niya' dembuwa' a'a masa miya'an, kalasahanne Tuhanin dembūs-būs ateynen duk kahagad iye si lapal Tuhanin. A'a inin **Nabi Nu**. Hangkan pa'in Kitabin: *“Saguwa' kasulutan te'ed Tuhanin si addat si Nuhin. A'a bentel iye duk ga' niya' dusene si pagkasine. Magtuhut te'ed iye duk Tuhanin.”* (Panagna'an 6:8,9)

Ine jānnen hangkan Tuhanin kasulutan pu Nabi Nu duk pakitehanne si iye ase'nen duk lasanen? Pata' ke Nabi Nu we' kasulutan Tuhanin si iye? We'ey Tuhanin kasulutan pu Nabi Nu bu duma'in si me' sinduwehin? Ine pa'in Kitabin? Pa'inne we' **Nabi Nu kahagad duk nuhut Tuhanin**, saguwa' me' sinduwehin ga'i kahagad. **Kahagad Nabi Nu si lapal Tuhanin**. Kahagadne sanggup Tuhanin sabab Manimbulin we' papitune si dunya si pesōngan nimbul madusehanin. Nabi Nu sali' du duk kēmon tubu'an Apu' Adamin, tege duse diyalem ateyne, saguwa' kinimatan iye bentel we' Tuhanin pegge' kahagad iye si Tuhan. Pa'in Kitabin: *A'a bentel si Nu, ga' niya' dusene si pagkasine.”*

Dembuwa' ellew pa'in Tuhanin pu Nabi Nu:

(Panagna'an 6) ¹³ *“Ta'abut ne ganta'an ma'ellumin, pegge' penno' ne tibu'ukan dunyahin we' me' hinangande mala'atin. Hangkan pamulaku siye sampay dunya inin.* ¹⁴ **Ngahinang kew ba'ul**, hadjenen kuwe' kappal. Iye gunahun kayu tuwas. Lekketanun alkitlan padiyalem pabukut. Hinanganun me' bilik diyalem kappalin. ¹⁵ *Kuwe' inin subey hadjehan kappalin: taha'annen subey pitumpū' duk limen deppe. Luhahannen subey sempū' duk duwen deppe duk tenga'. Langkewannen subey pitun deppe duk tenga'.* ¹⁶ *Hinanganun sapewduk hinanganun isab dembuwa' gawang si seddine, bu patellu pangkatun kappalin.* ¹⁷ *Asal laseyanku du dunya inin duk pamulaku sasuku tege napasin duk ne ga' niya' ine-ine ellum tu'u si diyawa'an langit. Kēmon bayu'-bayu'an*

si babew dunya inin asal matey du. ¹⁸ Saguwa' ka'u, ngajanji' du ku si ka'u we' timbulte ka'am. Padiyalem du ka'am dem kappal, ka'am duk andanun duk anaknu lella tellunganin sampay me' andaden. ¹⁹ Duwa'un dem kappal kēmon bayu'-bayu'an tege napas, duwe-duwe siye da bayu' maglella-dende, supaya du isab siye ellum. ²¹ Mo'o kew isab kēmon bayu'-bayu'an kapamangan, duk niya' kinakanbi duk me' kahayepan dem kappalin.”

Manjari, sa miya'an inakahan Nabi Nu we' Tuhanin sabab lasey sōng pinatekkane si dunyahin magmula kēmon mangga'i mangatu magsusun duk makahagad si mabennalin. Inakahan isab Nabi Nu we' subey iye ngahinang kappal hadje supaya siye timbul amban laseyin. Taha'an kappalin subey 150 metro. Iyan patenna'an Nabi Nu duk pamilyanen sampay kahayepan ma'ekkahin duk sine-sine pe kahagad si Lapal Tuhanin. Dina'ak we' Tuhanin Nabi Nu ngahinang **bilik pina'ekka** diyalem kappal iyan, saguwa' **dambuwa' hadja gawangin** si seddi kappalin. Na, inin lapal Tuhanin para si me' a'a masa Nabi Nuley: **Bang niya' mabaya' lahi amban hukuman laseyin subey iye pa'asek amban gawang kappalin**. Kēmon mapa'asek amban gawangin **timbul** du. Kēmon mangga'i mapa'asek amban gawangin **magmula** du!

Manjari, nagna' ne Nabi Nu maghinang kappal. Ekka te'ed hinangne. Nabi Nu duk tellungan anakne lellahin magtebbeng hatusan kayu hadje, ubus bu hinangde papan pinagsugpat-sugpat hinang kappal. Ubus bu lekketde duk alkitlan padiyalem pabukut. Anda Nabi Nuhin duk me' anda anaknen nabang du isab. Lubagan siye inday bang piyen tahun paghinangde kappalin. Saguwa' duma'in hadja maghinang kappal Nabi Nu. Magsalsila isab iye si me' a'ahin. Kaw pa'inne sa inin: “Pakale ka'am! Inakahan ku we' Tuhanin dina'ak ku magaka si ka'am we' astel te'ed iye sabab dusebin! Maggara' Tuhanin sōng papitune laseyin si dunya supaya magmula kēmon mangga'i magsusun duk ngalebbahan dusenen. Saguwa' akahante ka'am aka-aka hāp! Ma'ase' Tuhanin, hangkan ku da'akne ngahinang kappal inin, supaya niya' palahihan sine-sine magsusun duk ngalebbahan dusenen duk kahagad si lapal Tuhanin!” Sa miya'an pamagesne me' a'ahin duk ekka pe pa'inne seddili, duk sege'-sege'ne siye dina'ak tineyikutan lān mala'at tinuhut we' ma'ekkahin masa miya'an.

Ine tapikilbin? Pakale ke me' a'a masa Nabi Nuhin duk kahagad ke siye si Lapal Tuhan minahalayak si siye pinalabey amban nabihin? Ga'i kami makajari nambung kuwe'itu pegge' tayim ne. Saguwa' si lesson balik – bang amban kahandak Tuhanin – la'uste bi istori sabab Nabi Nu inin. Duk payamante bang sa'ingge tinimbul kēmon makahagad si lapal Tuhanin duk bang sa'ingge hinukum kēmon mangga'i makahagad si lapalnen – lambo siye dem lasey mahadjehin.

Na, hāp isab bakas pakale kew ellew inin. Karayaw iledjiki'an kew we' Tuhanin sasangnu mikil-mikil sabab me' bakas tabatsate ellew inin amban dem Kitabin:

“Kannal me' a'a sinduwehin we' lomboy Tuhanin duk ga'i du tumananne sanggupnen. Saguwa' hangkan ga' pe tumananne pegge' asal agad-agadne kaw du pagsusunanbi dusebin. Pegge' ga'i iye baya' we' niya' bisan dambuwa' illegga saguwa' kabaya'annen we' kēmon pagsusunande duk lebbahande duseden. Saguwa' [ellew paghukum Tuhanin] pitu du kuwe' katekka a'a panangkewin.”
(2 Petros 3:9,10)

Wassalam